

herefter være bedre stillet end ved en totalsammenlægning af området og omvendt. I overensstemmelse med ovennævnte generelle udgangspunkt opstilles herefter som et almindeligt princip for de foreslåede udligningsordninger, at de kommuner eller amtskommuner, hvis andel af det samlede kommunale beskatningsgrundlag inden for hovedstadsområdet er større end deres andel af områdets samlede udgiftsbehov, skal yde et bidrag til kommuner, hvis andel af beskatningsgrundlaget er mindre end deres andel af udgiftsbehovet. Det udgiftsbehov, der tages hensyn til i den foreslåede udligningsordning, omfatter dog alene driftsudgiftsbehovet i de enkelte kommuner. De eksisterende økonomiske uligheder, der skyldes kommunernes uens investeringsudgifter, forudsættes derimod søgt udjævnet gennem en af den nye amtskommune ydet støtte til udviklingsformål m. v., hvorom der er stillet forslag i det samtidigt fremsatte lovforslag om en amtskommune for hovedstadsområdet.

C. Beskrivelse af udligningsordningerne.

a) Den kommunale udligningsordning.

I overensstemmelse med det foreslåede almindelige udligningsprincip skal de kommuner, hvis procentvise andel af områdets samlede beskatningsgrundlag er større end deres procentvise andel af det samlede udgiftsbehov, yde et udligningsbidrag til de kommuner, hvis procentvise andel af det samlede beskatningsgrundlag er mindre end deres procentvise andel af udgiftsbehovet.

En fuldstændig økonomisk udligning mellem kommunerne ville efter de angivne principper kunne gennemføres ved, at de bidragspligtige kommuner yder et bidrag til de bidragsberettigede kommuner svarende til forskellen mellem de respektive kommuners andel af henholdsvis beskatningsgrundlaget og udgiftsbehovet i området, multipliceret med den samlede kommunale udskrivning i området af indkomstskat og grundskyld. I betragtning af den trods alt noget forskelligartede økonomiske struktur inden for de enkelte dele af hovedstadsområdet er det imidlertid ikke fundet rimeligt og hensigtsmæssigt at gennemføre en fuldstændig økonomisk udligning mellem kommunerne efter de foran skitserede principper. Ved fastlæggelsen af den grad af udligning, der herefter bør tilstræbes, *udligningsniveauet*, har følgende hensyn været taget i betragtning: På den ene side er det fundet nødvendigt at sikre en vis forhåndsudligning, hvorved der kan kompenseres for den forudsatte ophævelse af de tre eksisterende lokale udligningsordninger. På den anden side vil et højt udligningsniveau

medføre, at der fra det indre hovedstadsområde overføres relativt store beløb til hovedstadsområdets yderkommuner som følge af disse kommuners noget lavere beskatningsgrundlag, hvilket henset til det samtidig noget lavere omkostningsniveau i disse kommuner ikke forekommer hensigtsmæssigt. Ud fra en afvejning af disse til dels modstående hensyn er der i lovforslaget foreslået et udligningsniveau på 40 pct.

De enkelte kommuners *beskatningsgrundlag*, der indgår i udligningsordningen, opgøres principielt efter de samme regler, som gælder for den landsdækkende kommunale udligningsordning, jfr. lov nr. 282 af 10. juni 1970 om kommunal udligning og bemærkningerne til § 4. Herfra er dog foreslået to afvigelser:

Under hensyn til, at der allerede gennem den landsdækkende kommunale udligning sker en vis, omend begrænset, udjævning af de indbyrdes forskelle i hovedstadsområdets kommuners beskatningsgrundlag, foreslås, at der ved opgørelsen af kommunernes beskatningsgrundlag bortses fra, henholdsvis medregnes det beskatningsgrundlag, den enkelte kommune har „afgivet“ eller „modtaget“ gennem den almindelige kommunale udligningsordning.

Herudover foreslås den almindelige regel om medregning af 20 pct. af grundværdierne i en kommunes beskatningsgrundlag fraveget i de undtagelsestilfælde, hvor kommunens samlede grundværdier er atypisk store i forhold til kommunens indkomstskattegrundlag. Baggrunden for en sådan særlig undtagelsesbestemmelse for hovedstadsområdet er dels og især, at den kraftige byudvikling inden for området kan bevirke særligt voldsomme grundværdistigninger i enkelte udviklingskommuner, dels at behovet for rekreative fritidsområder medfører, at grundværdierne i visse sommerhuskommuner i området er ekstraordinært høje i forhold til indkomstskattegrundlaget. Disse atypisk høje grundværdier i forhold til indkomsterne, der skyldes hovedstadsområdets særegne struktur, repræsenterer ikke umiddelbart en indtægtskilde for de pågældende kommuners skatteydere, som det vil være rimeligt at tage i betragtning ved bedømmelsen af det indbyrdes forhold mellem kommunernes beskatningsgrundlag. Det foreslås derfor, at der i de undtagelsestilfælde, hvor den andel af grundværdierne (20 pct.), der normalt medregnes i en kommunes beskatningsgrundlag, overstiger halvdelen af kommunens skattepligtige indkomster, skal bortses fra den overskydende del af grundværdierne.

Kommunernes *driftsudgiftsbehov* foreslås opgjort på grundlag af tilsvarende principper, som de, der